

Handläggare
Anders Hallberg
08-508 26 401

Till
Exploateringsnämnden
2020-09-24

Motion (KS 2020/600) av Clara Lindblom (V) om en handlingsplan för att bekämpa trångboddheten. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med utlåtandet.

Johan Castwall
Förvaltningschef

Bakgrund

För att på allvar komma till rätta med trångboddheten, särskilt den extrema trångboddheten, behövs omfattande och genomgripande åtgärder på flera nivåer. Det skriver Clara Lindblom (V) i en motion till kommunfullmäktige.

Vänsterpartiet i Stockholm, Göteborg och Malmö kräver bland annat att regeringen inrättar ett statligt investeringsstöd för större hyreslägenheter i kommuner med trångboddhet. Det befintliga investeringsstödet för hyresrätter är framförallt inriktat mot mindre lägenheter. Det behövs också nationella åtgärder för att stora hushåll ska kunna ha reella ekonomiska förutsättningar att bo mindre trångbott, även om det byggs nya bostäder med överkomliga hyror.

På lokal nivå menar Clara Lindblom (V) att staden på ett aktivt och strukturerat sätt måste använda de bostadspolitiska verktyg staden förfogar över, främst de kommunala bostadsbolagen och det kommunala planmonopolet, för att minska trångboddheten och som delmål helt få bort den extrema trångboddheten.

Exploateringskontoret
Förvaltningsledning

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Clara Lindblom (V) föreslår därför att staden med hög prioritet arbetar fram en stadsövergripande handlingsplan med övergripande syfte att öka antalet större lägenheter med överkomliga hyror så att det motsvarar behovet. I det arbetet föreslås de kommunala bostadsbolagen få i uppdrag att bygga större lägenheter och exploateringsnämnden att styra mot större lägenheter vid tilldelning av markanvisning.

Staden bör exempelvis pröva förutsättningar för öronmärkning av stora lägenheter så att de kommer trångbodda barnfamiljer till del, vid markanvisningar och bygglov premiera privata hyresvärdar som sänker inkomstkraven i nivå med de kommunala bostadsbolagen samt möjligheten att införa kommunala hyresgarantier.

Ärendets beredning

Exploateringskontoret har fått ärendet på remiss för yttrande senast den 6 oktober 2020. Ärendet har beretts av förvaltningsledningen, i samråd med administrativa avdelningen.

Exploateringskontorets synpunkter

Det finns flera olika mått på trångboddhet. I Sverige har definitionen av trångboddhet förändrats över tid. I den Hushålls- och bostadsbehovsprognos som Sweco tagit fram på uppdrag av Stockholms stad har trångboddheten beräknats för justerad norm 3 och justerad EU-norm.

För vissa grupper och i vissa delar av staden är trångboddheten mer utbredd. Det finns ett behov av att nyttja befintligt bestånd så effektivt som möjligt men även att tillskapa fler stora bostäder genom nyproduktion och genom om- och tillbyggnader i befintligt bestånd. Stora bostäder är samtidigt dyra och därmed svåra att tillskapa och det är inte heller säkert att de når ofrivilligt trångbodda.

Av samtliga hushåll i flerbostadshus är 24 procent trångbodda enligt justerad norm 3 och 21 procent enligt EU-normen. Norm 3 ger generellt lägre andel trångbodda än den justerade EU-normen.

Andelen trångbodda hushåll enligt justerad norm 3 är störst i Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Skärholmen. I dessa tre stadsdelsområden är cirka 32 procent av hushållen trångbodda, enligt justerad norm 3. Av hushållen i bostadsrätter var 21

procent trångbodda. För hyresrätter är andelen trångbodda något högre.

Nyproduktionen av bostäder är samtidigt bara en liten del av det existerande bostadsbeståndet. Ett effektivare utnyttjande av det befintliga beståndet är avgörande för hur bostadsbristen kan mötas, framförallt i närtid.

I förslaget till nya riktlinjer för bostadsförsörjningen, för åren 2021-2024, finns ett särskilt kapitel om trångboddhet. I riktlinjerna föreslås, förutom bostadsbehoven för de särskilt prioriterade grupperna, ett antal förslag till åtgärder i syfte att förbättra bostadsförsörjningen i allmänhet och för de särskilt prioriterade grupperna i synnerhet. Åtgärderna vänder sig dels till kommunkoncernen dels till statliga och regionala instanser då bostadsförsörjning inte enbart är en kommunal angelägenhet utan även ett nationellt intresse. Åtgärderna föreslås inarbetas i ordinarie verksamhet via uppdrag i kommunfullmäktiges budget och följas upp enligt befintliga processer.

En av åtgärderna handlar om att utreda hur fler stora bostäder kan tillkomma genom nyproduktion samt hur stora bostäder i det befintliga beståndet i större utsträckning kan komma ofrivilligt trångbodda till del.

För att hjälpa fler in på bostadsmarknaden har regeringen för övrigt beslutat om att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda dels uppgiftsfördelning mellan stat och kommun, dels vissa bostadspolitiska verktyg, och vid behov lämna förslag som ökar deras effektivitet.

Ett av syftena med utredningen är att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning som underlättar situationen för hushåll som har svårt att skaffa en bostad på marknadens villkor, bland annat strukturellt hemlösa. Uppdraget ska redovisas senast den 8 november 2021.

Slut

Bilagor

1. Motion (KS 2020/600) om en handlingsplan för att bekämpa trångboddheten av Clara Lindblom (V)